

No : 21

Tarih : 18/08/2016

**TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU İLE GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI ARASINDA
İMZALANAN "BİLGİ PAYLAŞIM PROTOKOLÜ" İLE İLGİLİ KAMUOYU DUYURUSU**

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Resmi İstatistik Programı çerçevesinde yayımladığı resmi verileri üç farklı kaynaktan elde etmektedir. Bunlardan ilki, bahse konu tüm istatistiki birimlerin kapsadığı sayımlardır (nüfus sayımı, tarım sayımı, işyeri sayımı vb). İkinci ve mevcut durumda en yaygın kullanılan veri kaynağı örnekleme dayalı hane ve işyeri araştırmalarıdır. İstatistik sistemine dahil tüm kurum ve kuruluşlarca toplanan idari kayıtlar ise üçüncü veri kaynağını teşkil etmektedir. Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri arttıkça istatistik üretiminde idari kayıtların ağırlığı da artmaktadır.

Resmi istatistik üretiminde idari kayıt kullanımının artması ve büyük maliyet gerektiren araştırmalar yoluyla toplanan verilerin bir kısmının kayıtlardan elde edilir hale gelmesiyle birlikte kamu kaynaklarında tasarruf sağlanmakta ve vatandaşlar üzerindeki cevaplama yükü önemli ölçüde azalmaktadır. İdari kaynakların kullanımı ile birlikte, yüksek alan uygulama maliyetleri nedeniyle üretilemeyen daha alt kırılımdaki (coğrafi, sektörel vb) bazı istatistiklerin üretilmesi de mümkün olmaktadır.

Araştırmalara dayalı klasik veri toplama yöntemlerinden idari kayıt kullanımına geçiş belli bir süreç gerektirmektedir. Bu süreçte öncelikle idari kayıt verisindeki değişken tanım ve sınıflamalarının uyumlaştırılması, idari kayıta yer alan değişkenlerin olması gerekeni ne ölçüde karşılayabildiğinin tespitine yönelik bir envanter çıkarılması ve idari kayıttan alınabileceğine karar verilen değişkenler için tutarlılık analizlerinin yapılarak tespit edilen sorunların giderilmesi gerekmektedir.

TÜİK, geleceğe dönük plan ve programlarında, "istatistik üretiminde idari kayıtların ağırlığının artırılması" konusunu öncelikli hedefleri arasına almış olup, bu konudaki çalışmalarına hız kazandırmıştır. Bu kapsamda, mevcut durumda işyeri araştırmaları ile toplanan ve işyerlerinin beyannameler yoluyla Maliye Bakanlığı'na da gönderdikleri bazı verilerin doğrudan TÜİK'e aktarımına imkan tanıyan "Bilgi Paylaşım Protokolü" Gelir İdaresi Başkanlığı ile 6 Haziran 2016 tarihinde imzalanmıştır.

Söz konusu protokolün imzalanmasını takiben bazı basın yayın organlarında, TÜİK'in artık işyerleri ve/veya muhasebecilerden bilgi istemeyeceğine dair çeşitli haberler yer almaya başlamıştır. Protokolün imzalanmış olması bu konuda atılan büyük bir adım olmakla birlikte, yukarıda açıklanan nedenlerle, idari kayda dayalı üretim hattının tutarlılığının sağlanması belli bir zaman alacaktır.

Bu süreçte TÜİK; aylık, dönemlik ve yıllık işyeri araştırmalarını aynı şekilde uygulamaya devam edecektir. Sürecin tamamlanmasıyla, idari kayıtlarda mevcut olan veriler doğrudan alınacak olmakla birlikte; idari kayıtlarda bulunmayan verilerin, gelişmiş ülkelerde de olduğu gibi kapsamı daraltılmış soru kağıtları kullanılarak, araştırmalar yoluyla toplanmasına devam edilecektir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TÜİK Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Tel: 0312 425 20 52 – 410 01 10 Faks: 0312 425 20 53 e-Posta: bhim@tuik.gov.tr